

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Generalforsamling

den 16. December 1911.

(Sluttet fra Side 247).

Efter Professor *Rørdams* Foredrag fulgte følgende Diskussion:

Laboratoriebestyrer *Harald R. Christensen*: I Anledning af det Eksempel, som er opført paa Tavlen, vil jeg sige, at det forekommer mig ikke, at der er noget som helst forkert i, at en Fabrikant af den Gødningkalk, som her er nævnt, har anført S sammensætningen, som han har gjort. Det, han har gjort, er i Virkeligheden, at han bringer en Vare, som er uegnet til Transport, i en betydelig mere koncentreret Tilstand. Det er ganske rigtigt, at han har gjort, som Taleren siger: bragt Indholdet af kulsur Kalk op, idet han har angivet, at Kalkmængden — altsaa de 45,7 pCt. brændt Kalk — svarer til 81,5 pCt. kulsur Kalk, hvad det jo i hvert Fald gør. Han har fjernet et eller andet Fyldstof, som findes i den raa Kalk, og har faktisk gjort Kalkindholdet mere koncentreret. Det forekommer mig, at der ikke er noget som helst at bebrejde Manden for, at han har opgivet det paa den Maade. Naar vi køber Gødningkalk, glemmer Forhandlerne vel ogsaa ofte at fortælle, at der er ca. 50 pCt. Urenheder i den. Jeg synes, at den Fremgangsmaade, her er valgt, er meget fornuftig i Egne, hvor de ikke har let Adgang til Kalk paa anden Maade, at man saa fremstiller det i en Form, i hvilken det kan komme en noget større Kreds til gode. Maa jeg dog endnu bemærke, at noget andet er, om der sker noget med den Kalk, saa den gaar over i mere tungt opløselige Forbindelser. Det vil maaske i rigelig Grad kunne ske. Det forekommer mig at være en Fejl ved Gødningssloven, at der ikke er taget Hensyn til dette Forhold ved brændt Kalk. Dette har dog været Handelsvare i lange Tider og bliver det sikkert mere og mere — med Rette eller Urette, skal jeg ikke komme ind paa.

Professor *Rørdam*: I Henhold til Ministeriets Bekendtgørelse af 1908 skal Kalken, der garanteres, betegnes som »Kalk til Stede som kulsur Kalk«. Hvorvidt dette under en Retssag bliver opfattet rigtigt eller ikke, er et andet Spørgsmaal. Men saaledes er Loven forstaaet og bekendtgjort rundt omkring for Folk, og derfor skulde de holde sig til Loven. Om brændt Kalk i visse Tilfælde kan anvendes med større Fordel end kulsur Kalk, er naturligvis, som det ogsaa blev bemærket, et andet Spørgsmaal. Jeg tror det ikke. Efter de her i Danmark foreliggende Eksempler, som ogsaa efter amerikanske Undersøgelser, giver brændt Kalk Anledning til betydelig Ødselhed med Kvælstoffet i Jorden, der bliver frigjort overordentlig pludselig paa en Tid, da Planterne ikke kan optage det. Men det er jo altsammen landbrugstekniske Spørgsmaal, som ikke vedrører det foreliggende, som er, hvorvidt Gødningsloven er overtraadt eller ikke. Jeg kan ikke skønne andet, end at naar Gødningsloven foreskriver, at der skal opgives: saa og saa mange Procent er til Stede som kulsur Kalk — og der saa opgives den Kalkmængde, der svarer til et Indhold af kulsur Kalk, som ikke er der, er Loven overtraadt. Men nu kommer iøvrigt Dommerne til at afgøre, hvorvidt denne Opfattelse er rigtig. Man skal være meget forsigtig med at tillade saadanne vilkaarlige Forandringer i Garantibestemmelserne; det er ikke altid, at det gøres i god Tro.

Laboratoriebestyrer *Harald R. Christensen*: Det véd jeg ikke noget om, dette med den gode Tro; men det blev fremstillet som en næsten utilbørlig *smartness*, hvad der er gjort. Jeg kan ikke indse, at der er noget som helst at bebrejde Manden. Naar der ikke er en Bestemmelse om brændt Kalk i Gødningsloven, er det utvivlsomt en Mangel, som maa rettes. Den Mand kan overhovedet ikke sælge den Vare efter Gødningsloven; men det er ganske urimeligt, at han ikke faar en Pris, der faktisk svarer til det Indhold, han opgiver. Hvad endelig angaar det Spørgsmaal, som maaske kan nævnes i denne Forbindelse, om Værdien, er det sikkert saadan, at brændt Kalk og kulsur Kalk har en Værdi, der i Reglen svarer til Indholdet af Kalciumoxyd. Jeg tror ikke paa det meget store Kvælstoftab i Jorden ved Anvendelse af brændt Kalk. I Jorden foregaar den brændte Kalks Omdannelse til kulsur Kalk temmelig hurtigt, og der er næppe nogen Forskel paa Virkningen af brændt Kalk og kulsur Kalk i Jorden.

Den ledende Præsident: Idet jeg beklager min Mangel paa kemiske Kundskaber, vil jeg spørge Professoren,

om De vilde finde det rigtigt — det forekommer mig, De antydede det —, at dette Udtryk, som der staar: »til Stede som kulsur Kalk«, ombyttedes med: »svarende til kulsur Kalk«. Jeg tvivler ikke om, at dette Udtryk: »til Stede som kulsur Kalk« i sin Tid er kommet ind i Gødningsloven efter Samraad med Kemikere. Det er vist med velberaad Hu, det er sat ind; men det kan jo være, at man senere er kommet til en anden Erkendelse, saa man nu vilde foretrække Udtrykket: »svarende til kulsur Kalk«, som Hr. *Christensen* — saaledes forstod jeg ham — fandt det rigtigt.

Laboratoriebesterer *Harald R. Christensen*: Maa jeg dertil bemærke: Ikke i alle Tilfælde. Hvor det gælder Kalksorter, der indeholder Kalk i anden Forbindelse, som Svovlsyre eller Kiselsyre, kan det ikke nytte at lægge Kalkangivelsen til Grund. Kun hvis Brændingen er foretaget af nogenlunde ren Kalk, mener jeg, det kan gaa an at gøre det.

Professor *Rørdam*: Den sidste Ting kan tilsyneladende se bestikkende ud. Men Gødningsloven kan kun omhandle Ting, som man kan kontrollere ved Analysen. Hvor en Sælger i god Tro lader en Analyse udføre og saa gemmer Stoffet og derved faar et helt andet Stof ud af det og sælger det, og vedkommende Køber lader foretage en Analyse, der viser noget helt andet end den første Analyse, kan det slet ikke lade sig gøre at sælge Stoffet efter Analyser; og Stoffet kan derfor ikke komme ind under Gødningsloven. Der var mange Stoffer, sagde jeg — f. Eks. Fækalier, som er gode Gødningsstoffer —, som ikke kan sælges efter Analyse, fordi S sammensætningen veksler under Brugen. Skulde man beslutte sig til at have Bestemmelser for Kalkforbindelser, svarende til alle Tilfælde, maatte man indføre nye Betegnelser — hvad der maaske nok kunde lade sig gøre. Men jeg tror slet ikke, det faar nogen Betydning her. Gødningslovens Bestemmelse lyder i Følge Ministeriets Bestemmelse for Kalkens Vedkommende paa »Kalk til Stede som kulsur Kalk og som vandfri svovlsur Kalk«. Det sidste er noget, man anerkender ikke har nogen Betydning nu. Det var i tidligere Tider, man gødede med Gips og solgte Gips efter Analyse; men jeg tror ikke, at der bliver solgt noget af det nu. Skulde man nu have en Bestemmelse, der gjaldt for alle Tilfælde, maatte det være noget lignende som: Kalk bør altid opgives i den kemiske Form, hvori det findes — altsaa: Kalk til Stede som kulsur Kalk, som Kalkhydrat, som Kalciumilte, som svovlsur Kalk eller som fosforsur Kalk. Det vilde man ganske vist kunne gøre; men praktisk Betydning vilde det næppe faa. Jeg tvivler des-

uden paa, at Folk vilde kunne forstaa alle de mange forskellige Maader, hvorpaa Kalken efter dette blev opgivet. Det gælder om at faa saadanne Ting gjort saa simple som muligt og kun at faa dem til at gælde for de Tilfælde, som har praktisk Betydning. Almindelig Gødningskalk er indbefattet under Loven som et Gødningsstof, der indeholder Kalk som kulsur Kalk, og det har en konstant Sammensætning. Brændt Kalk kan være bedre eller daarligere, men det kan ikke komme ind under Gødningsloven, fordi Analysen i det ene Øjeblik ikke svarer til, hvad den vil blive i det andet.

Laboratoriebestyrer *Harald R. Christensen*: Hvis man er enig om, at Kalk i andre Former end brændt Kalk og kulsur Kalk ikke har nogen større Værdi i disse udbudte Gødninger, kunde man tænke sig, at man opgav Kalken enten som brændt Kalk eller som kulsur Kalk, saa at man kun medtog disse to Former. Begge Dele kan bestemmes. Derved kom man ud over den Vanskelighed, at det forandrede sig; paa den Maade kan man beregne, hvor meget det har forandret sig. Det er to Bestemmelser, der kan foretages.

Den ledende Præsident: Vilde det være udtømmende?

Laboratoriebestyrer *Harald R. Christensen*: Det vilde det være, hvis Kalkarter som Kalciumsulfat — som heller ikke bør betales som Kalkgødning — er udelukket ved, at man garanterer det enten i den ene eller den anden Form, som ren basisk Kalk i begge Tilfælde.

Professor *Rørdam*: Dertil er kun at sige, at Gødningsloven tillader det ikke. Hvorvidt det kunde være ønskeligt, er et andet Spørgsmaal. Det kunde muligvis ingen Skade gøre at faa en saadan Bestemmelse; men at de foreliggende Tilfælde skulde være saadanne, at de skulde kunne foranledige, at der kom en Bestemmelse ind paa Grundlag af det omtalte mærkelige Forhold, synes jeg ikke. I det hele synes jeg, at en saadan Opfordring i Almindelighed skulde komme fra Landbruget og ikke fra Forhandlerne. Det er muligt i visse Tilfælde, at saadanne Fordringer dog ogsaa kan komme fra Forhandlerne med fuld Ret, men det bør være Undtagelser. I sin Tid, da Kalciumcyanamidet blev indført, blev det af Forhandlerne foranlediget, at der kom en Bestemmelse ind i Gødningsloven derom; og da der kom en ny analytisk Metode til at behandle Thomasslakken, blev det af Kemikerne foranlediget, at den i Citronsyre opløselige Form kom med. Men i det foreliggende Tilfælde, som det er vanskeligt at udtale sig om, da Sagerne verserer for Retten, har der været Klager over Varerne og

over Priserne fra forskellige Steder; det er Landmændene og Landbrugskonsulenterne, der klager. Paa Grund deraf at ville foranledige, at der gøres noget i vedkommende Handlendes Favør, synes mig at være lidt for meget forlangt.

Laboratoriebestyrer *Harald R. Christensen*: Jeg synes, det er Sagen ganske ivedkommende, i hvis Favør det sker. Jeg kender ikke den Forhandler, der er Tale om; men jeg synes, det er al Ære værd, at han ønsker at kunne komme ind under Gødningsloven for at kunne sælge den Kalk. Jeg synes ikke, man skal forlange, at det Krav skal stilles fra Landboernes Side, men at det er al Ære værd, at de handlende selv stiller den Fordring, at de maa komme ind under Gødningslovens Bestemmelser, for at de kan komme til at levere den Vare. Derfor er der Grund til at tage under Overvejelse — af Hensyn til, at det ikke er nogen ubetydelig Mængde brændt Kalk, der sælges her i Landet —, om der ikke kan gøres noget for at faa indført en Bestemmelse, noget i Retning af, hvad jeg her har nævnt.

Folketingsmand *Pinstrup*: I Jylland kender vi ikke noget til Forhandling af brændt Kalk som Gødning. Jeg spørger derfor: Hvor findes der saadanne Fabrikker af brændt Gødningskalk? Og er det praktisk muligt at forsende et saadant Stof i Sække?

Professor *Rørdam*: Efter min Mening kan man slet ikke sende det i Sække; jeg tror ikke en Gang, Bjerne vilde modtage det. Skulde det forsendes pr. Bane, maatte det ske i lukkede Jærnbeholdere; alle mulige Forsigtighedsregler maatte anvendes for at undgaa Brandfare. Enhver, der kører med brændt Kalk paa aaben Vogn, sidder med Frygt for at blive varm bag paa i Regnvej. Det vil overhovedet være vanskeligt at forcere Salget af brændt Kalk som Gødningsstof alene af den Grund. Hvorvidt det af økonomiske Grunde, af Hensyn til bedre Gødningsvirksomhed, er egnet til at blive Handelsvare, tror jeg er et Spørgsmaal, som slet ikke er afgjort endnu. Jeg har adskillige Steder set noget saadant benyttet, men jeg har ikke set, at det har givet bedre Resultater. Blandt Udtalelser om det har jeg ogsaa set den, som Hr. *Christensen* hentydede til, at brændt Kalk, lige saa snart det kom i Jorden, blev til kulsur Kalk. Gaar man ud herfra i de foreliggende positive Eksempler, kunde vedkommende altsaa lige saa godt have solgt Stoffet med den oprindelige Sammensætning, hvor det ikke var udelukket fra Gødningsloven, i Stedet for at foretage Brændingen.

Den ledende Præsident: Det vil vistnok fore-

komme de fleste vanskeligt at tage Stilling til dette Spørgsmaal. Jeg véd ikke, hvor mange der har de fornødne kemiske Forudsætninger til, at de tør gøre det; men man har paa Forhaand en Følelse af, at brændt Kalk ikke er noget behageligt Stof at omgaas under alle Forhold. Om der skulde være Grund til at arbejde for noget forandrede Udtryk i Gødningsloven og de sig dertil sluttende Bekendtgørelser, skal jeg ikke kunne sige. Men sikkert er det, at dette Kalkspørgsmaal volder Vanskelighed rundt omkring. Jeg har ogsaa mærket det i Hedeselskabet, og det er noget, der vækker Tvivl. Det Indtryk har jeg ogsaa faaet af Diskussionen i Aften, at det er en Sag, der kan ses noget forskelligt paa. Men hvordan man end stiller sig, tror jeg, der er Grund til at takke Professor *Rørdam* for det lærerige og instruktive Foredrag, vi ved denne Lejlighed har hørt.

Meddelelse om Selskabets Kontrol med Korn og
Foderstoffer
i Københavns Frihavn i Aaret 1911.

Ved Inspektør *James Høyer*.

Inspektør *James Høyer*: Kontrollens Virksomhed i 1911 er for saa vidt uden særlig Interesse, som Aaret har været et roligt Arbejdsaar uden store Begivenheder. Arbejdets Art har været den sædvanlige, at anerkende eller kassere. Skulde der peges paa noget særligt, maatte det blive den Skuffelse, som Kontrollen har delt med Foderstofhandlerne, thi det Forbrug af Foderstoffer, som man ventede vilde komme tidlig paa Efteraaret, udeblev saa at sige ganske. Den usædvanlig varme og tørre Sommer satte jo tidlig Græsvæksten stærkt tilbage og lagde vel tilsidst Græsmarkerne øde, og Følgen heraf var jo nok en temmelig tidlig Indbinding af Kreaturerne over hele Linien, ganske i Modsætning til i alt Fald de to foregaaende Aar, hvor Køerne var ude langt over det normale. Der var altsaa nogen Grund til at vente et tidligt Krav efter Foderstoffer, men dette udeblev som sagt. Selv nu maa Forbruget af Kraftfoder siges at være ringe. Nogen Forklaring maa vel søges deri, at Landbruget allerede i Juli og August gjorde en Del Indkøb af Foderstoffer, hvoraf noget har været i Behold nu i Efteraaret. Men andre Aarsager kan sikkert ogsaa uddrages dels af de høje Priser, dels maaske som Følge af mindre, daglige Rationer pr. Kreatur, og endelig er der rimeligvis opfodret en Del Smaakorn i Forbindelse med Roetoppe.

Ligeledes har nok ogsaa vor i Aar særlig smukke og vægtige Hvede maattet holde for som Foder, hvilket jo ikke kan for-bavse, naar man véd, at amerikansk og sydrussisk Majs for Tiden noteres omkring 14 Kr. 15 Øre pr. 100 kg, medens Hveden samtidig kun betinger omkring 13 Kr. 70 Øre pr. 100 kg. Med en saadan Prisforskel kan der fornuftigvis ingen Tvivl være for Landmanden om, hvad han skal anvende. Forrige Aar ved samme Tid var Noteringen henholdsvis omkring 9 Kr. 70 Øre og 13 Kr. pr. 100 kg.

Angaaende dansk Byg skal jeg, da det formentlig kan have Interesse her, anføre, hvad der af en herværende Gros-serer blev skrevet i Berlingske Tidende for 18. November, nemlig: »Medens de fleste Kornsorter i den sidste Tid har været matte og vigende, hvilket har medført en bemærkelses-værdig Forretningsløshed i Hvede, og medens Københavns Foderstofbørs stik imod alle Forventninger har oplevet en sjælden, to Maaneder lang Stilhed med minimalt Forbrug, har Maltbyg, som i Reglen altid følger sine egne Veje, oplevet en meget bevæget Periode og en enestaaende Hausse. Der har i denne Artikel virkelig været Børsstemning i denne Sæ-son. Hermed hænger det saaledes sammen. Byghøsten faldt i Aar ualmindelig tidlig; allerede i August Maaned var den tilendebragt. Ved Bygsæsonens Begyndelse var Prisen allerede ca. 2 Kr. pr. Tønde eller Metercentner højere end i Fjor. Til disse Priser gjorde Norge og Finland deres Indkøb af dansk Maltbyg. Ogsaa Hamborg og Rhinen købte en Del, Rhinen dog langt fra saa meget som i tidligere Aar. Tørken bevirkede, at Trafikken paa Tysklands store Floder blev i høj Grad hæm-met. Det blev for dyrt at ekspedere den danske Byg op ad Rhinen, og denne Egn holdt derfor op med sine Indkøb. En Tid lang laa vort Marked derfor stille med uforandrede Priser. Den opmærksomme Iagttager læste nok i udenlandske Beret-ninger, at det saa ud, som om Bygefterspørgslen i Aar vilde komme til at overstige Tilbudet. Der rørte sig endnu ikke meget Liv. Forskellige Forhold tydede imidlertid paa, at dette maatte komme, f. Eks. at Maltforbruget i det nordtyske Øl-skatdistrikt i Juli—September var 771,000 Centner Malt større end i de samme Maaneder i Fjor, en enorm Stigning i For-bruget paa Grund af den varme Sommer, men ogsaa bety-dende svindende Lagre og nødvendige Indkøb. Paa Grund af ovennævnte Flodforhold har Tysklands Indførsel af Maltbyg fra 1. August til den 20. Oktober kun andraget 46,455 Tons mod 62,750 Tons i Fjor. Endvidere er Amerikas Byghøst ca. 16,300,000 bushels eller over 4 Millioner Tønder mindre end

i Fjor. Da den amerikanske Ølindustri, ligesom ogsaa den argentinske, er taget mægtigt til, kan Amerika i Aar selv bruge sin Byg, og man har da set det Særsyn, at kalifornisk Byg, hvoraf England ellers bruger en Del, efter at have været Jorden rundt og ankommet til England »for ordre«, er blevet solgt tilbage til Amerika, og at der fra Meksiko har været Forespørgsel om dansk Byg. Endnu i Midten af Oktober syntes de europæiske Købere ikke rigtig at begribe — og alle begriber det maaske ikke endnu —, at i den nærmeste Fremtid vilde god, vægtig Maltbyg ikke være at finde mange Steder, og at man ikke i Begyndelsen af næste Aar som ellers kan regne med den kaliforniske Byg. Samtidig viste det sig, at den da ankomne svære Moldaubyg i høj Grad skuffede Forventningerne; heri var afsluttet efter fine Prøver, hvorimod Leveringerne var ganske miserable. Samtidig med Udbruddet af Fjendtlighederne mellem Italien og Tyrkiet, som fik Middelhavs- og Sortehavsfragterne til at stige, indtraadte saa Haussen i Maltbyg.

England, hvis Byghøst i Aar kun andrager 6,373,647 qu. mod 7,059,013 qu. i Fjor, og som i Begyndelsen af Sæsonen paa Danmarks Forespørgsel havde svaret: »Ingen Chance, vi har selv det fineste Byg i Verden«, var det første Land til at forstaa den ved den kaliforniske Bygs Udebliven og Moldauerbyggens Slethed fremkaldte Situation. Engelske Købmænd greb rask til og foretog store Indkøb i Danmark. Hamborg mente til en Begyndelse ikke, at Englands Indkøb havde meget at sige, og at dette Land kunde forsyne sig først, saa kunde man altid faa, hvad man behøvede. Foruroligede ved den stadige Prisstigning greb Hamborg imidlertid atter til, hvorimod Rhinen ikke i særlig Grad er optraadt som Køber. England har i de sidste Uger gjort saa store Indkøb i Danmark, at Bygfragterne er stegne stærkt, og at danske Eksportører klager over Mangel paa Skibe. Følgen af disse Indkøb har været den, at vore Noteringer stadig er forhøjede — senest i Gaar, altsaa den 17. November — med 20 Øre pr. Tønde, til 15 Kr. 20 Øre. I England har man i 20 Aar ikke kendt saa høje Priser. Beretningerne fra Berlin, München og Prag melder ogsaa om store Prisstigninger i Tyskland og Østrik-Ungarn. For Danmarks Vedkommende andrager Stigningen ca. 4 Kr. pr. Tønde mod i Fjor eller ca. 30 pCt. Paa Børsen er Spørgsmaalet stadig, om Byg vil stige højere, og gamle Børsfolk erindrer, at der er solgt Byg til England til 40 sh. pr. qu., og at dansk Byg har været i 11 Rigsdaler pr. Tønde. I Kornhandelen skal man imidlertid afholde sig fra Spaa-

domme. Ingen véd, hvad Retning Prisen vil tage. Kun saa meget skal siges, at langt den største Del af Danmarks Bygavl allerede er solgt. I Bayern vurderer man den tilbageværende Bygmængde til knapt 25 pCt. Da vi endnu har godt 5 Maaneder tilbage af Maltsæsonen, skal der jo fremdeles bruges store Masser af Byg. Har den ovennævnte Beretning derfor Ret i, at Forbruget vil overstige de disponible Forraad, kan en yderligere Stigning derfor indtræde. Men man maa huske paa, at i saadanne Tider findes der ofte nye Kilder, hvorfra Varerne drages af de høje Priser. Fremtiden vil vise i hvor stor en Udstrækning.«

Denne interessante Artikel indeholder jo et helt Blad af Byggens Historie, som her rulles op for os, og jeg haaber, at det gyldne Korn, som i Sommer frydede Øjet, nu maa være forvandlet til veritabelt Guld og saaledes for anden Gang fryde Landmændenes og Købmændenes Øjne.

Den senere Tid har bragt noget mere Stilhed i dansk Korn, og Tilbudet af Maltbyg er meget lille paa denne Aarstid. Antagelig holder Indehaverne af Byg tilbage i Haab om yderligere fine Priser, og jeg haaber oprigtig, at Haabet ikke maa blive beskæmmet. Den 14. December i Fjor noteredes 2radet Byg her til 11 Kr. 70 Øre à 12 Kr. pr. 100 kg; i Aar er Noteringen samme Dag 14 Kr. 90 Øre à 15 Kr. 20 Øre pr. 100 kg.

Angaaende Foderkager har der de sidste 14 Dage været noget mere Liv. Der er indgaaet 4 Dampere med Bomuldsfrøkager, ialt ca. 7000 Tons, hvorfra der er taget rask fra. Der kunde ogsaa nok tiltrænges lidt Liv i Forretningerne. Efter en stille Periode paa omtrent 3 Maaneder skriver den ovenfor citerede Forfatter i en Artikel i Berlingske Tidende den 25. f. M.: »Det er en Gaade, som endnu ikke er blevet løst, og kun kan blive det, naar Landmændene vil fortælle, hvorledes de har baaret sig ad i den Tid, hvor ingen Foderstoffer er begærede; og Gaaden er desto større, naar man ser de store Summer, hvortil den ugentlige Udførsel af Landbrugsprodukter løber op. Landmændene maa have været meget sparsommelige med Fodring med Oliekager.«

Kontrollen har i Aar fra 1. Januar til 1. December kontrolleret ialt ca.

	104,000 Tons
i Fjor i samme Tidsrum	ca. 78,000 —
altsaa en Fremgang af	ca. 26,000 Tons

Angaaende Importen til Frihavnen er denne i Aar, med

Undtagelse af Majs, ringere end i Fjor. Den stiller sig saaledes:

	1910.	1911.
Majs	55000 Tons	76000 Tons
Oliekager	52000 —	48000 —
Hvedeklid	10000 —	9000 —
Sydrussisk Byg	17000 —	11000 —

Jeg skal bemærke, at Hovedimporten af Majs faldt paa Aarets første Halvdel.

Jeg skal anføre nogle Noteringer til Belysning af i Aar sammenlignet med i Fjor omkring 10. December:

	1910.	1911.
Majs	1080	1415
Bomuldsfrøkager ..	1300—1340	1360
Solsikkekager	1290—1310	1270—1290
Soyakager	1170	1340—1350
Hvedeklid	980—1000	1290

Med Hensyn til Soyakager kan det muligt interessere at høre, at den herværende Soyakagefabrik, hvis Produktion nu er paa 40,000 Tons aarlig, agter at udvide Fabrikken saaledes, at dens aarlige Produktion vil blive paa ca. 64,000 Tons Kager eller en daglig Produktion af ca. 200 Tons. Heraf bruges naturligvis en stor Del i Danmark, men store Poster gaar sikkert ogsaa til Sverige.

Jeg er kommet i Besiddelse af Prøver af et nyt Foderstof, nemlig indiske Foderærter. Jeg har taget disse Prøver med herop og skal lade dem vandre rundt i Forsamlingen. Der er to Slags, og flere store Ladninger skal være indkøbte til Danmark i den sidste Tid. Den ene Sort hedder *mudder pease*, men denne skal indeholde omkring $7\frac{1}{2}$ pCt. Snavs og Biller og ser ikke meget indbydende ud. Den anden Sort kaldes *grams* eller *chick pease* og ser betydelig bedre ud. Sidstnævnte Sort dyrkes, efter hvad der er mig meddelt, meget i Østen, hvor Frøet spises raat eller kogt paa forskellig Maade, baade i moden og umoden Tilstand. I Sydindien bruges det meget som Foder til Heste og Kvæg. Der vil rimeligvis snart høres mere herom. Om Prisen kan jeg dog ikke udtale mig.

Jeg skal endnu kun bemærke, at de ankomne Ladninger Bomuldsfrøkager ikke viser særlig lyse Kager, snarere mørke, men Kvaliteten synes nærmest god og kraftig. Tidligere Aars Erfaringer viser, at de første Ladninger som Regel plejer at

være de lyseste. Naar man allerede nu kan paavise mørke Kager, synes det at tyde paa, at man ikke maa vente særlig lyse Leveringer i Aar. Min personlige Erfaring er imidlertid, at de lyse Kager som Regel er de daarligste, hvad Indholdet angaar; her gælder i høj Grad det gamle Ord, at man skal ikke skue Hunden paa Haarene. En mørk Kage kan netop bag sit Udseende gemme en fortrinlig Kvalitet. Jeg har tidligere, baade her og i Kontrollens aarlige Beretning, henledet Opmærksomheden herpaa, og jeg skal gentage, at Landmændene efterhaanden maa se at forsone sig med den mørke, men gode Kage.

Angaaende Majs kunde jeg ønske ogsaa at gøre en Bemærkning. Her fremkommer jo hvert Aar en Del tørret Majs; den tørres som bekendt for at blive mere holdbar. Men derved bliver den mere skør og springer let itu ved de forskellige Behandlinger i Amerika, ved Transport hertil og ved Losningen her, og derved fremkommer en Del knuste Kærner, som af mange karakteriseres som Snavs, og Kontrollen har hvert Aar mange Kvaler paa den Konto. Jeg vil særlig gøre opmærksom paa, at Majs jo aldrig sælges som velrensende Varer, og at knuste Kærner og Majsmelstøv paa ingen Maade kan eller bør kvalificere Majsen til Kassation.

Sluttelig vil jeg gerne henstille til Landmændene, at disse i højere Grad end hidtil vilde støtte Kontrollens Virksomhed ved at forlange Kontrol paa Foderstoffer, Majs etc. Selv om Landmændene derved mulig direkte kom til at betale for Kontrollen, er Afgiften jo saa minimal, nemlig $\frac{3}{4}$ Øre pr. 50 kg, at denne ringe Afgift formentlig ikke kan eller bør afholde Landmændene fra at benytte Landhusholdningsselskabets Kontrol, som jo netop er oprettet for at skaffe Landbruget gode Foderstoffer, og dette Formaal er jo nok et ringe Offer værd fra Landbrugets Side. Kontrollens Apparat er ikke saa lille og koster ikke faa Penge; forrige Aar arbejdede Kontrollen med Tab, og dette kan sikkert undgaas gennem større Støtte fra Landmændenes Side.

Grev *Ahlefeldt-Laurvigen-Lehn*, Hvidkilde: Jeg vil gerne spørge, hvorledes vi i Nyborg skulde kunne benytte Kontrollen? I Reglen faar vi vore Varer direkte fra Udlandet.

Inspektør *Høyer*: Hvor De kan gøre det, vilde vi sætte megen Pris paa, om De benyttede Kontrollen, og vi beder Dem om Deres Støtte.

Den ledende Præsident: Ja, i Jylland maa vi jo sige noget lignende. (Inspektør *Høyer*: Ja, selvfølgelig!)

Bestyrer *Dorph-Petersen*: Maa jeg blot bemærke i Anledning af, hvad der blev sagt om *mudder-pease*, at det er noget, som er kommet frem i den sidste Tid. Vi har faaet Prøver ind til Frøkontrollen for at undersøge, hvad det er; men vi har maattet bekende, at vi ikke har kunnet svare paa det. At det er Frø af en Bælgplante, er der ingen Tvivl om; men af hvad Art det er, om det er en Fladbælg eller en Vikke, véd vi ikke. Den saakaldte *mudder-pease* er, som Hr. *Høyer* gjorde opmærksom paa, ikke ren; og kun de $\frac{3}{4}$ af Frøene er ubeskadigede. Selv om der er meget beskadiget Frø f. Eks. i Sæd og Hørfrø, er det uskadeligt; det synes det da efter min Erfaring at være. Men man skal være betænkelig, naar det kommer fra fjerne Egne. Vi har gentagne Gange faaet den Slags Foderstoffer, f. Eks. fra Afrika, og de har i nogle Tilfælde ikke vist sig heldige, fordi der med dem er fulgt en Del Smitstoffer eller Giftstoffer, hvis Natur man ikke kender. Med Hensyn til Prisen kan jeg oplyse, at jeg traf en Landmand paa Samsø, der havde købt det til 6 Øre Pundet. Det maa siges at være en høj Pris; selv om Stoffet er tørt og ikke indeholder saa lidt af Æggehvide-stoffer, er det dog for dyrt. De saakaldte *grams* er renere og bedre; vi har prøvet at udsaa dem, og de spirer, saa de er ikke saa gamle, som jeg formodede. Vi har sendt dem til Holland og til Hamborg for at faa at vide, hvad det er, idet de dér har bedre Forbindelser med de fjerne Lande, hvorfra det er kommet, og vi har sendt dem til Væksthusene i Botanisk Have.

Vi hørte jo nylig et Par Tal angaaende Foderstoffernes Prisstigning. Men noget, der laves Foderstoffer af, er Frø. Medens der er stærke Prisstigninger paa Majs, Byg o. s. v. som Følge af den stærke Tørke alle Vegne, er det i endnu højere Grad Tilfældet med Frøpriserne, baade med Thimothe og Engsvingel og Hundegræs, men ikke med Rajgræs fra Irland. For Hundegræssets Vedkommende er Forholdet dette, at medens vi for 2—3—4 Aar siden indførte halvanden Million Pund fra Australien og Amerika, dyrker vi det nu stærkt her hjemme, og vi har været saa heldige, at vi har faaet det ind i andre Lande, saa at vi fra at indføre halvanden Million Pund tidligere er kommet til at udføre 1 Million Pund i Aar. Men det er gaaet saa vidt med denne Udførsel, at jeg kom til at tænke paa, da Hr. *Høyer* sagde, at de har udført Majs fra Kalifornien til England og senere købt det tilbage igen, at det er nær ved at gaa os paa samme Maade med vort Græsfø. Vi skal i Aar til at købe det ind i mindre Mængder, hvad vi har solgt. Paa Engsvingel har Folk tjent 1000 Kr. pr.

Tønde Land, fordi det var slaet fuldkommen fejl i Amerika. For Roefrø stiger Prisen Dag for Dag; den begyndte med 45 Øre pr. Pund, men er nu oppe paa en Krone og stiger stadigt. Man mærker mere og mere den kolossale Mangel paa Frø i Tyskland; det er gaaet saa vidt, at f. Eks. for Sukkerroefrø har en ny Fabrik maattet give et Par Tusind Kroner mere for sit Frø, end den havde tænkt. Dag for Dag stiger Prisen, fordi det er faktisk umuligt at dække Efterspørgselen. Alt maa skrubes frem; Frøkontrollens Undersøgelser viser, at man endogsaa faar Frø uden Spireevne. Jeg nævner dette som et Eksempel paa, hvor stor Indflydelse Tørken har haft, idet vi kommer til at betale meget mere for vort Frø.

Inspektør *Høyer*: Om Prisen paa disse indiske Foderærter kan jeg ikke sige noget bestemt, men jeg tror, den er omkring 6 Kr. pr. 100 Pd. (Bestyrer *Dorph-Petersen*: Er det ikke ogsaa for meget?) Jo, uden Tvivl. De vil ogsaa se, at der er meget af Skal og lidt Kærne. Det undrer mig, at det kan spire, naar Kærnen saaledes næsten er aldeles borte.

Den ledende Præsident: Hvis ikke flere ønsker at udtale sig, vil jeg rette en hjertelig Tak til Inspektør *Høyer* for hans store Arbejde, og jeg vil tillige understrege, hvad Inspektøren sagde tilsidst, at det var heldigt, om Landmændene vilde benytte Kontrollen noget mere. Det er vanskeligt at holde Institutionen i Live, og naar den ikke bruges af Landmændene, bliver det tilsidst umuligt; og jeg er vis paa, at det paa mange Maader vilde være et Savn ikke at have Kontrollen. Det gaar tit saadan, naar man begynder paa den Slags Foranstaltninger, at Folk tænker som saa: Der er altid nogen, der bruger dem, saa behøver vi andre ikke at gøre det. Det kan jo ikke fragaas, at det kun er en ringe Udgift, Kontrollen medfører, $\frac{3}{4}$ Øre pr. 50 kg; saa selv om det for en ringe Del skulde være et Offer paa det offentliges Alter, var det vel anvendt.

B. Meddelelser fra Præsidiat.

Oprettelsen af et landøkonomisk Rejsebureau.

Professor *Westermann*: Allerede i Aarsberetningen for 1910—11 findes der Oplysning om Oprettelsen af et landøkonomisk Rejsebureau; d'Hrr., der interesserer sig for den Sag, vil uden Tvivl have læst, hvad der staar. Som det deraf fremgaar, har »Foreningen af danske Landbrugskandidater«

taget Initiativet til, at denne Sag blev rejst, men da den ikke mente at kunne magte den selv, har den henvendt sig til Landhusholdningsselskabet og bedt det tage sig af den. Præsidiets har forelagt Sagen for Bestyrelsesraadet, og dør blev Resultatet af Forhandlingerne, at man skulde sondere Stemningen hos Selskaber og Foreninger, der var knyttede til Landbruget, og hvis der var overvejende Stemning for det, skulde man nedsætte et Udvalg af Landhusholdningsselskabet og Repræsentanter for disse Foreninger for at overveje, paa hvilken Maade dette Bureau eventuelt kunde oprettes. Der blev saa afholdt et Møde i Februar Maaned med Repræsentanter for de Foreninger, der er nævnte i Aarsberetningen; men da det formodentlig er gaaet i Glemme, skal jeg nævne, hvem det var, nemlig: De landøkonomiske Fællesforeninger, Dansk Skovforening, De samvirkende Haveselskaber, Alm. dansk Gartnerforening, Dansk Mejeristforening, Dansk Dyr-lægeforening, Det danske Hedeselskab, Foreningen af danske Landbrugskandidater, Foreningen af danske Landbrugslærere, Landinspektørforeningen og Foreningen »De danske Atlanterhavsoer«. Repræsentanterne for disse Foreninger gav alle Tanken deres Tilslutning, og Landhusholdningsselskabet har derefter nedsat et Udvalg for at udarbejde en nærmere Plan og fremsætte Forslag for Præsidiets. Det saaledes nedsatte Udvalg bestod af Handelsgartner *Sv. Bruun* som Repræsentant for Alm. dansk Gartnerforening, Konsulent *Ellbrecht*, der fungerede som Udvalgets Sekretær, Proprietær *C. Grut-Hansen*, Kollektør, som Repræsentant for Landbrugere, der modtager mange Fremmedbesøg, Statskonsulent *K. Hansen* som Repræsentant for Foreningen af danske Landbrugskandidater, Sekretær *Hertel*, Sekretær *S. P. Petersen*, valgt af De samvirkende danske Landboforeningers Forretningsudvalg, og endelig deltog jeg selv som Formand i Udvalgets Arbejde. Udvalget holdt Møde den 20. Juni d. A. og diskuterede, hvilke Foranstaltninger der foreløbig vilde være at træffe. Der var Enighed om, at Bureauet skulde beskæftige sig med: 1) Danskes Rejser i Danmark, 2) Danskes Rejser i Udlandet og 3) Udlændinges Rejser i Danmark. Det er ikke mindst det sidste, der er af Vigtighed. Vort Landbrug er blevet mere og mere berømt; et stedse stigende Antal Udlændinge søger hertil hvert Aar, og denne stærke Berejsning af Landet af fremmede, som søger Oplysning om vort Landbrug, har den Ulempe, at der lægges et ganske urimeligt Beslag paa enkelte Personers Tid. Da disse Folk kommer hyppigt, den ene efter den anden, maa man undertiden ulejlige Folk paa urimelig Maade, og des-

uden bliver de Oplysninger, de fremmede faar, temmelig mangelfulde. Det vilde man nu søge at regulere og derved baade undgaa, at der spildes Tid for de Folk, som særlig hjem søges, og hjælpe til, at Udlændingene faar mere Udbytte af deres Besøg, og ved Siden deraf kunde man ogsaa hjælpe Danske til at faa mere Udbytte af deres Besøg i Udlandet. Med Hensyn til dette at vejlede Udlændingene bestemte man, at man vilde udgive et kortfattet Skrift om det danske Landbrug i det hele taget. Det kunde naturligvis ikke blive udtømmende; alene af Hensyn til Bekostningen kunde Volumen af dette Skrift kun blive meget ringe; vi betragtede det som udelukket, at det kunde blive paa stort mere end to Ark, men alligevel mente vi, at det vilde gøre sin Nytte, idet det kunde danne Skelettet, Grundlaget, hvorpaa vedkommende Udlændinge kunde samle de Oplysninger, de hver især maatte interessere sig for paa deres specielle Omraader. Skriftet skulde omhandle vort Klima og vore Jordbundsforhold, Arealets Benyttelse, Ejendommenes Fordeling og Ejendomspriser, Landbrugets Kreditforhold, dets Ind- og Udførsel, Landbrugets Organisationer og Foreningsvæsen, Forsøgs væsen, Undervisnings væsen, den landøkonomiske Konsulentvirksomhed, Planteavl, Hesteavl, Kvægavl, Svineavl, Faareavl, Fjerkræavl, Mejeribrug, Havebruget, Skovbruget og Hedeplantningen. Det skulde udarbejdes ved Hjælp af forskellige Forfattere, og dèr maatte man naturligvis lægge særlig Beslag paa d'Hrr. Konsulenter. Der var en temmelig lang Diskussion om, paa hvilket Sprog det skulde affattes; nogle hævdede, at det udelukkende skulde være paa Tysk, andre, at naar det kun skulde være paa ét fremmed Sprog, maatte det være paa Fransk som det endnu dog almindelig anerkendte, internationale Sprog. Hvis man affattede det paa Fransk, vilde det ikke kunne opfattes som en Fornærmelse mod nogen eller som en Favorisering af nogen Nation, medens det derimod kunde udlægges saaledes, hvis man valgte Engelsk, som enkelte foreslog. Under Diskussionen blev det fra flere Sider hævdet, at det i hvert Tilfælde vilde være nødvendigt at faa det paa Tysk, men at man vilde sætte Pris paa ogsaa at faa det paa de andre Sprog. Derfor bestemte man sig til at oversætte det paa alle tre Sprog. Der var imidlertid dermed forbundet en væsentlig forøget Udgift, og der var noget, der talte for i hvert Fald at begynde med et af de fremmede Sprog; thi det kan ikke undgaa, naar et saadant Skrift udarbejdes af en hel Række Forfattere, at det ikke altsammen passer saa godt sammen, som man kunde ønske det, og da det i Grunden ikke vilde

medføre nogen forøget Udgift at vente med de to Sprog, vilde man samtidig kunne faa Erfaring med Udgaven paa det første Sprog og foretage Rettelser i Udgaverne paa de to andre Sprog, saa at disse blev mere formaalstjenlige. Imidlertid sejrede den anden Opfattelse, og et kraftigt Motiv hertil var, at Alm. dansk Gartnerforening og Foreningen af danske Landbrugs kandidater mente at kunne stille et Beløb til Raadighed, saa at det ikke for Landhusholdningsselskabet, som ellers maatte bære Udgiften, medførte nogen forøget Bekostning at udgive det paa alle tre Sprog. Det blev altsaa vedtaget, saa Skriftet kommer baade paa Fransk, Tysk og Engelsk.

Man blev enig om, at dette Skrift skulde uddeles gratis. For Udlændinge, der rejser i Danmark, vilde man endvidere virke ved at skaffe dem Førere og ved at ordne Fællesrejser for dem. Dette vilde naturligvis medføre en Del Udgifter og Ulejlighed, og der var saa Diskussion om, hvorvidt man skulde forlange Penge derfor. Resultatet af Forhandlingerne blev, at man ikke burde forlange noget Vederlag; thi naar der kom Repræsentanter for en fremmed Regering eller fra en større Landbrugsinstitution i Udlandet, hos hvem Danske modtager Gæstfrihed uden Vederlag, vilde det se ilde ud, om man her fordrede et saadant. Der blev ogsaa en Del Grænsetilfælde, hvor det ikke vilde være let at træffe en Afgørelse. Af dem, der rejser privat, kunde man jo nok forlange Penge; men om andre kunde man ikke altid vide, til hvilken Kategori de skulde henføres, og dette kunde give Anledning til Misfor nøjelse. Det fastsloges derfor ved Afstemning, at der intet Vederlag skulde forlanges. Der var ogsaa Diskussion om, hvorvidt man skulde affatte og trykke en Beskrivelse af enkelte fremragende Landbrug, men det blev opgivet.

Med Hensyn til Danske, der rejser i Udlandet, vedtog man, at man skulde søge at planlægge deres Rejser, affatte Lister over Besøgssteder til deres Disposition med korte vejledende Bemærkninger. Endvidere vedtog man at yde dem Bistand ved Anbringelse i Landbrug i Udlandet; det er ikke sjældent, at unge Danske ønsker at tilbringe en længere Tid i Udlandet og tage Plads dèr, og det vilde man hjælpe dem til ved Adresser og Oplysninger, dog ikke saaledes, at man optræder som Engageringsbureau; man skulde kun bringe Parterne i Forbindelse med hinanden, saa maa de selv om at aftale Vilkaarene. Heller ikke vilde man yde Bistand ved Handelsomsætninger, da det ogsaa kunde give Anledning til Misfor nøjelse.

Med Hensyn til Danske, der rejser i Indlandet, vilde man

hjælpe dem ved at give Anvisning paa Personer og Institutioner; man mente, at det var overflødigt her at paatage sig Planlægning af Rejser. Endvidere blev det vedtaget, at Bureauet ikke skulde drive Agitation for at faa Folk til at rejse. Naar nu Folk skulde have Nytte af Bureauet, maatte man have et bestemt, fast Lokale med en bestemt Kontortid; man maatte vide, naar man kunde træffe vedkommende Personer, der kunde give de ønskede Oplysninger, og det blev vedtaget at holde Kontoret aabent i Maanederne Maj—September, begge inklusive, fra Kl. 10—12 om Formiddagen. Saaledes var Udvalgets Forslag, som Præsidiets tiltraadte og ligeledes Bestyrelsesraadet. Det vedtoges da, at man skulde søge dette Bureau oprettet, og Landhusholdningsselskabet kunde tilbyde at afholde alle Omkostningerne under Forudsætning af, at det paagældende Skrift ikke skulde trykkes paa mere end ét Sprog. Den forøgede Udgift, som Udgivelsen paa tre Sprog vil medføre, ventes altsaa afholdt af andre. Man mener at kunne skaffe Penge fra Julius Skrikes Stiftelse, fra hvilken man vil søge et aarligt Tilskud af 800 Kr. til Drift af Bureauet, samt et Tilskud paa 600 Kr. én Gang for alle til Udgivelse af Oversigten paa ét Sprog. Med Hensyn til Lokale vil man forsøge i alt Fald i det første Aar at have det i Landhusholdningsselskabets Lokaler paa Vestre Boulevard 34. Som Leder af Bureauet har man tænkt sig at ansætte Selskabets Mejerikonsulent, Hr. cand. polyt. *Ellbrecht*, der har erklæret sig villig til at overtage dette Hverv. Det var altsaa Mening, at dette Bureau skulde oprettes og begynde sin Virksomhed 1. Maj 1912.

Den ledende Præsident: Er der nogen, der ønsker at udtale sig om det? Jeg haaber, at det skal lykkes at faa denne Sag ordnet paa hensigtsmæssig Maade. Jeg mener, at der er Grund til at takke Professor *Westermann*, Formanden i Udvalget, for hans store Arbejde for denne vistnok meget aktuelle og vigtige Sag.

Nedsættelsen af et Udvalg til at overveje, hvad der kan gøres for at fremme Udbredelsen af god Landbrugslitteratur.

Sekretær *Hertel*: Det, der har givet Stødet til, at dette Udvalg blev nedsat, er de sørgelige Resultater, man kom til ved de Undersøgelser, som Landhusholdningsselskabet anstillede i 1904 og Bibliotekar *Raphael Meyer* i 1911 angaaende Landbrugsbibliotekernes Betydning og Benyttelse her i Lan-

det. Det var et meget sørgeligt Resultat, som det vil være D'Hrr. i frisk Minde, da Hr. *Raphael Meyer* har gjort Rede derfor baade i et Foredrag i Landhusholdningsselskabet og ved sidste Konsulentmøde. Da det deraf fremgaar, at saavel de egentlige Biblioteker som Sognebogsamlinger spiller en overordentlig ringe Rolle i Landbruget, har Landhusholdningsselskabet ment, at det kunde være af Betydning at nedsætte et Udvalg til at undersøge Spørgsmaalet, hvad der kunde gøres for at fremkalde og bidrage til Udbredelsen af god Landbrugslitteratur i Landbefolkningen, dette saa meget mere, som man jo ser, at i andre Lande udfolder man beundringsværdige Bestræbelser for at faa Landbrugslitteraturen til at trænge ned i de brede Lag af Landbefolkningen; det er særlig Tilfældet i de engelsktalende Lande, navnlig Amerika. Der er jo ingen Tvivl om, at det Landbrug, hvis Befolkningen er den kundskabsrigeste, ogsaa i Længden er det, der staar sig bedst i Konkurrencen. En saadan Opgave ligger jo nær for Landhusholdningsselskabet at tage op, at spørge sig selv: Hvad kan der gøres for at fremme Udbredelsen af god Landbrugslitteratur? Selskabet har jo lige siden sin Oprettelse virket for Udbredelsen af god Landbrugslitteratur i Landbefolkningen. Selskabet har nu nedsat et Udvalg, bestaaende af følgende Herrer: Professor *Westermann*, Formand, Redaktør *Anton Bing*, Landbrugslærer *Chr. Christensen*, Statskonsulent *K. Hansen*, Sekretær *Hertel*, Bibliotekar *Raphael Meyer* og Professor *Steenberg*.

Spørgsmaalet om Betimeligheden af, at der søges ansat landøkonomiske Attachéer ved forskellige Gesandtskaber i Udlandet.

Den ledende Præsident: Denne Sag blev rejst i den landøkonomiske Presse med særlig Adresse til Landhusholdningsselskabet; det blev deri sagt, at det netop var Landhusholdningsselskabet, der først og fremmest skulde tage sig af den Sag, hvis den overhovedet var værd at tage op, og det blev sagt, at det var den ubetinget; der var alt for store Interesser knyttet til vor Udførsel fra vort Hovederhverv, til at man kunde lade det gaa som hidtil. Man syntes ikke, der var gjort meget. Naa, det er jo aldrig sikkert, at man gør tilstrækkeligt; tværtimod kan man næsten altid sige, at man gør for lidt; altsaa var der Anledning til at underkaste den Sag en Drøftelse. Der er imidlertid en stor Fare ved at behandle dette Spørgsmaal, det er den Sætning, der saa ofte

gentages, at vi skal søge at have mange Strenge paa vor Bue, at vi skal søge at have mange Afsætningsmuligheder, mange Slags Afsætningsprodukter. Det er overhovedet umuligt, at et lille Land kan have en hel stor Række Produkter, som virkelig er af en saadan Beskaffenhed, at de kan finde Afsætning rundt omkring i Verden paa de forskellige Steder. Vi ser jo, at selv de største Lande koncentrerer sig om en ikke meget stor Række Artikler; det er dem, de afsætter til Udlandet, og det er dem, de i Virkeligheden tager deres Penge hjem paa. Det gaar ikke at sprede sig over for meget, saa bliver det let til diletantmæssigt Arbejde. Dette, siger jeg, gælder ikke alene i Henseende til Produktionen, men ogsaa for Omsætningen. Der vil ogsaa klæbe Mangler ved at søge at gøre den alt for stor; man maa søge sin Styrke i Begrænsningen, her som overalt. Men ganske bortset derfra er der ikke Tale om andet, end at det er et af de allervigtigste Punkter for vort Landbrug at gøre sig klar over, hvor vi kan faa vore Produkter afsatte paa den bedste Maade, hvad det er, Udlandet virkelig vil have hos os. Man havde allerede forlængst gennem Ansættelsen af udsendte Konsulenter gjort ikke saa lidt i den Retning; jeg behøver blot at nævne *Faber* i London og *Arup* i Hamborg, som hver især har gjort deres Arbejde godt. — Der er i den seneste Tid afgaaet en Indstilling til Handelsministeriet om at faa vore Konsuler instruerede om at have deres Opmærksomhed henvendt paa, hvilke Varer, som det var muligt at producere i Danmark, eller som vi allerede producerer, der maaske kunde udbredes i Udlandet og maaske at føje nye til, som kunde finde Afsætning paa de forskellige Pladser saa at sige hele Jorden over. Vi har jo en stor Række udenlandske Konsulere. Dels fra Handelens og dels fra Industriens Side, men navnlig fra Industriens Side, var der samlet en hel Mængde forskellige Artikler, som saaledes skulde anbefales til Konsulernes Opmærksomhed; og saa kom der fra Landbrugsministeriet en Opfordring til Landhusholdningsselskabet om ogsaa at nævne de Varer, der kunde være Tale om vilde komme til at spille en Rolle som Eksportvarer for Danmark. Der blev saa herfra givet Svar derpaa, og jeg tror, at der i dette Svar blev givet en udførlig Fortegnelse over alle de Varer, der kunde være Tale om. Ved Siden deraf har der herbjemme fra været ført Korrespondance med forskellige Steder i Udlandet, hvorigennem der er kommet Oplysninger, som ikke har været uden Værdi for den fremtidige Ordning, der maaske kan finde Sted. Men det er sikkert ogsaa noget, man maa betænke sig

vel paa, inden man foretager større Skridt, ganske bortset fra den pekuniære Side af Sagen og fra de store Vanskeligheder, det vilde have i Øjeblikket at henvende sig til Statsmagten, der utvivlsomt vilde henvise til, at den finansielle Status gør Sagen uoverkommelig. Og naar der nylig er gjort Skridt overfor vore Konsuler saa at sige Verden over, har det forekommet Præsidiets og Bestyrelsesraadet, at det var bedre at afvente, hvorledes disse Forholdsregler virkede.

Der var maaske et enkelt Punkt, hvorom det nu var rigtigt at udtale sig. Vi har jo haft den Sorg, at Konsulent *Arup* er død, og der kunde saa maaske være Tale om, naar der kommer en Stedfortræder for ham — hvilket vi alle ønsker, der maa komme —, at han tillige kunde have sin Opmærksomhed henvendt paa nogle andre Steder end netop Hamborg og strække sin Virksomhed lidt videre, maaske udover de bestemte Produkter, som han nærmest har at beskæftige sig med, altsaa Husdyrene, som jo har optaget hele *Arups* Tid. Derfor er der herfra sket en Henvendelse til Landbrugsministeriet, som gaar ud paa at bede Ministeriet om, inden saadan Ansættelse finder Sted, at Ministeriet vil vise os den Opmærksomhed at indhente en Erklæring fra Landhusholdningsselskabet om, hvad der eventuelt er at gøre. Det er, hvad vi har ment alt nu kunde være paa sit Sted, og det kan maaske bære Frugt, noget straks og noget senere. Men ingen véd det; det ligger i Gudernes Skød, hvad der kan naas. At Spørgsmaalet er af Vigtighed, betvivler ingen; men Præsidiets mener, at man allerede har gjort, hvad der i dette Øjeblik kan gøres ved at henpege paa, hvad der er praktisk overkommeligt, og man tror, at dette maa være nok i Øjeblikket.

Redaktør *Anton Bing*: Jeg kan saa vel forstaa, at Tidspunktet er ubelejligt for at henvende sig til Ministeriet eller foranledige Lovgivningsmagten til at foreslaa en saadan Foranstaltning som den, der er hentydet til, med Hensyn til Landbrugsattachéer i forskellige fremmede Lande. Men jeg vil meget bede Præsidiets have sin Opmærksomhed henvendt paa den Sag, fordi det drejer sig ikke alene om Markedsforholdene, om, hvad der kunde berøre vor Omsætning med Udlandet, men tillige om at skaffe Oplysninger for Landmændene og for os alle herhjemme, der arbejder i Landbruget, om Landbrugsforhold i Udlandet. Det forekommer mig af overordentlig Interesse, at det danske Landbrug, eller lad os sige de danske Landmænd, som arbejder saa ivrigt og saa godt herhjemme, ogsaa er fuldt og helt à jour med, hvorledes Tilstanden er paa de samme Omraader, som de arbejder paa

i de store Lande, hvor de vistnok er ganske godt med, og hvor det vistnok kunde være af Vigtighed for danske Landmænd at faa at vide, at de nok er paa Højde med os. Jeg tror, at meget af det, som vi jo ofte bebrejder os herhjemme, at vi er for glade i os selv, ligger i Mangel paa Kendskab til, hvorledes Stillingen er i de store Lande. Vi har jo ogsaa Forbilleder. For naar f. Eks. Tyskland ansætter i Danmark en Landbrugsattaché, knyttet til Konsulatet, saa er hans Opgave ikke at holde dem à jour i Tyskland med, hvad tyske Landmænd kan sende herop, men det er at holde dem à jour med alle de Foranstaltninger, vi foretager til Landbrugets Fremme. Og det tror jeg, vi trænger til, paa samme Tid som jeg fuldtud indrømmer det høje Præsidium, at Tidspunktet er ikke nu til at kræve af Lovgivningsmagten saadanne Foranstaltninger; men jeg beder som sagt Præsidiets om ikke at glemme Sagen og, naar det lysner paa det finansielle, undersøge, om der ikke kunde være Anledning til et Skridt som det, der var anbefalet i denne Artikel.

Den ledende Præsident: Overfor Hr. *Bing* vil jeg sige, at der er ikke Spørgsmaal om andet, end at Præsidiets netop gerne vil tage det Hensyn og gerne vil erindre, at det, at vi danske Landmænd er godt bekendte med Forholdene i Udlandet, maa tillægges den allerstørste Betydning. Men et Punkt vil jeg i denne Forbindelse fremdrage, det er, hvorvidt vi danske Landmænd er blot nogenlunde tilstrækkelig fortrolige med den overordentlig righoldige store udenlandske Landbrugslitteratur. Denne Litteratur er slet ikke videnskabelig alene, den er for en stor Del indrettet for praktiske Folk ligesom vor egen Landbrugslitteratur. Det er mit Indtryk, at den tilsvarende udenlandske Litteratur er meget righoldig og giver et godt Begreb om, hvorledes man i andre Lande bevæger sig, hvad det er, det drejer sig om. Naar man f. Eks. kommer ind paa Husdyrbrugsspørgsmaal, vil man se, at man i andre Lande med stor Ro kaster sig over forskellige Racer; man tumler med dem, saa godt man kan, og gennemgaaende maa man sige, at der præsteres overordentlig udmærkede Ting i Udlandet. Det er ikke for at laste os herhjemme, men for at sige, at vel staar vi maaske højt, men der er i alle Tilfælde den paafaldende Forskel, at vi holder saa fast paa enkelte Racer og siger: Det er de eneste, der passer for os — det være nu rigtigt eller ej. Og kommer man til Planteavl, er der et Forhold, som jeg i den senere Tid er kommet til at beskæftige mig mere med end tidligere; det er den overordentlig store Rigdom af Skovplanter, man ser

omtalt i andre, meget populære Forstblade. Derigennem har vi — jeg tror en lille Smule sent — faaet fat paa forskellige Træsarter, som her har Udsigt til at faa overordentlig stor Betydning. Der er med andre Ord en Mangfoldighed af Spørgsmaal, som man uden Hovedbrud, blot med Kendskab til Sprog, kan sætte sig ind i uden store videnskabelige Forudsætninger. Altsaa, inden man søger gennem Attachéer at blive oplyst, er der vistnok for os selv et eller andet at gøre i Retning af at læse. De Attachéer, man tænker paa, har jo haft smukke og tiltalende Forbilleder i de Herrer, som har repræsenteret vort store Naboland, de sagkyndige, intelligente og vindende Mænd, som dette vort Naboland har sendt her til København, hvor de har lært en Del af Interesse for dem selv. Selv om de ikke har kunnet overføre — hvad de utvivlsomt gerne vilde — hele den store Landbrugsoplysning, vi har, vilde de jo gerne lære noget af os. Men paa den anden Side er der ikke andre Lande end netop Tyskland, der har gjort noget saadant; og der er ikke mange andre Lande, der er gaaede til at anvende landøkonomiske Konsulenter i Udlandet; paa det Omraade har vi i hvert Fald været nogen af de første. Andre har fulgt vort Eksempel. Jeg mener, at der er ganske vist meget at gøre ved den Side af Sagen, som Redaktør *Bing* har fremdraget; den hører til de vigtigste, og den maa ogsaa skrives bag Øret. Men jeg var glad over, at Redaktør *Bing* kunde give Præsidiets Ret i, at i dette Øjeblik er det ikke tilraadeligt at gøre for meget ud af det, om jeg saa maa sige. Der er al mulig Grund til at arbejde med det, vi har; dertil hører Konsulterne og den store udenlandske populære Litteratur, som mange unge Landmænd kunde have godt af at sætte sig ind i, og for Resten de gamle med.

Forpagter *Abel*: Jeg vil gerne henstille til Præsidiets et Spørgsmaal, som maaske kunde komme i Forbindelse med dette. Da jeg havde den Fornøjelse at høre Hr. *Høyers* Foredrag, var der en Del af det, som jeg syntes, vi godt kunde have undværet — jeg mindedes nemlig derved om, at vi har solgt vort Byg for billigt. Det er derfor, jeg vilde henstille til Præsidiets, om det ikke kunde tænkes, at man ved Foredrag eller paa anden Maade kunde faa lidt at vide om Udsigterne for Høsten i andre Lande. Jeg formoder, at Handelsstanden véd noget mere end vi, men de vidste alligevel ikke saa meget, før det hele forandrede sig. Hvis Præsidiets vilde have den Sag i Erindring, kunde det maaske sættes i Scene fra Præsidiets. Vi andre vilde gerne, hvis det skulde være, dække Udgifterne derved, hvis vi derved kunde være Herrer over at

faa at vide paa et tidligere Tidspunkt, hvordan det staar med Udsigterne. Jeg synes nu, at der har været saa tydelige Tegn paa, at Kornet vilde stige, at vi burde have vidst det i Tide. Jeg kan ikke tænke mig nogen anden end netop Præsidiat, der kunde sætte sig i Spidsen for noget saadant, og saa kunde vi andre samle os sammen og yde vor Skærv dertil.

Den ledende Præsident: Jeg véd ikke, om Inspektør Høyer tør svare derpaa? Jeg tør næsten ikke.

Inspektør Høyer: At Tanken er sund fra Landbrugernes Side, er uomtvisteligt; men det vil mange Gange være vanskeligt at komme frem med Anvisninger i den Retning, som er tilforladelige nok til at bygge paa; thi nu for Tiden, da Handelen mange Gange ligger saa usikkert, fordi Chancerne kan komme lige paa én Gang, vil man ofte komme til at spaa fejl, hvis man indlader sig paa at spaa. Det tør jeg ikke; men jeg skal tænke over Sagen for muligvis at prøve paa at finde en Løsning.

Den ledende Præsident: Kunde der ikke være Tale om ugentlige Meddelelser?

Forpagter Abel: I mange Aar har der kunnet være Tale om, at det maatte være Spaadom, der skulde til, men i Aar ikke. I lange Tider har man jo i Aar vidst, at der fandtes for lidt af de forskellige Varer, der skulde bruges, specielt Byg. Hvis man havde haft Oplysninger fra de forskellige Byglande om, hvad der vilde komme frem, vilde det have vist sig, at der var for lidt i Forhold til det almindelige Forbrug, og man kunde have sagt: Hold paa Jert Byg. Der er blevet talt om de store Indtægter for Byg. Ja, desto værre! Vi har haft gode Priser for Byg, men jeg synes, at en forholdsvis stor Del af Fortjenesten er gaaet over paa Handelsstanden.

Inspektør Høyer: Man maa ikke overse, at de, der nærmest véd Besked i god Tid, er Købmandsstanden, som køber Bygget; men de vil ikke blotte deres Viden til egen Skade. Det er jo klart. Skulde det komme frem, maatte det ske fra en Side, der ikke direkte er i Forbindelse med Handelsstanden.

Den ledende Præsident: Netop den Sag er jo Grundlaget for det Institut i Rom, som D'Hrr. kender. Man vil ikke kunne forlange, at Købmandsstanden skal meddele, hvorledes den vil handle paa et givet Tidspunkt; det ligger jo udenfor Mulighedens Grænse. Det, der foreløbig er en Mangel ved Instituttets Beretninger, som vi jo faar, er, at de er for gamle, saa at selv om vi følger med, og selv om vi vilde offentliggøre dem i vore forskellige Landbrugsblade, vilde de have mistet noget af Interessen, fordi de er flere Maaneder

gamle, inden de er blevne samarbejdede ud af alle de Enkelt-heder, der modtages fra hele Verden. Men jeg tror, at man skal se Tiden lidt an. Naar de har arbejdet sig igennem Begyndelsesvanskelighederne og er komne lidt i Trit, er det muligt, at man ad den Vej kan høste Efterretninger paa de rigtige Tidspunkter, saa de kan blive Landmanden til Nytte. Det er i alt Fald Meningen med Institutet; det er netop rejst imod de amerikanske Børsspekulationer, som fastsatte Pri-serne uafhængigt af Forraadene, som de forelaa.

Forpagter *Abel*: Jeg kan ikke andet end glæde mig paa den næste Generations Vegne, som oplever at faa disse Oplysninger; men jeg vilde gerne være dem noget nærmere. Med Hensyn til det, at man ikke kan forlange Oplysninger af Købmændene, tror jeg ikke, at vore Købmænd har nogle. Jeg holdt, saa længe jeg kunde, paa mit Byg; jeg var paa Børsen og følte mig for saa meget som muligt. Men Mæglerne sagde: Vi gaar den anden Vej. Jeg fik solgt; men 2—3 Dage efter gik det den anden Vej. Hvis Købmændene havde vidst noget, vilde de ikke have været saa stille i 2—3 Uger; saa var der kommet Spekulation, og saa havde vi mærket det. De har manglet Spekulation, fordi de ikke véd mere, end vi véd.

Inspektør *Høyer*: Maa jeg blot bemærke, at Landbrugerne nu er meget mere forsynede med Markedsberetninger end for ikke saa mange Aar tilbage; de faar nu langt mere Føling med Markedet udenfor Danmark end i gamle Dage. De faar Beretninger alle mulige Steder fra; de har Blade at øse deres Viden af og kan selv danne sig en Mening om Tingene. Jeg tror ikke, man kan faa Købmandsstanden til at komme frem med, hvad den véd.

Den ledende Præsident: Da ikke flere vil udtale sig om dette Forslag, vil vi takke Hr. Høyer, fordi De vil have den Sag i Erindring. Er der noget, De kan udrette, er jeg vis paa, De vil gøre det.

Uddeling af Duelighedsbelønninger for Landarbejdere og Tyende paa Landet.

Professor *Westermann*: Det er allerede berørt tidligere af Sekretæren i hans Beretning om den almindelige Virksomhed, at saadanne Duelighedsbelønninger er uddelte i Aar, og det er første Gang, Selskabet har uddelt dem. Der blev i Januar Maaned udsendt Meddelelse til Landboforeningerne, Haveselskaberne, Almindelig dansk Gartnerforening og Dansk Skovforening om Medaillens Indstiftelse og Reglerne for dens

Uddeling, og man anmodede disse Institutioner om at indsende eller foranledige indsendt Andragender, for saa vidt man ønskede at komme i Betragtning. Der indkom et stort Antal Ansøgninger, nemlig 99 ialt, hvoraf 65 fra Jylland, 23 fra Sjælland, 5 fra Fyen, 2 fra Møen og 1 fra Lolland-Falster, Ærø Samsø og Bornholm. Af Ansøgerne var 70 Mænd og 29 Kvinder. I Følge de paa Bestyrelsesmødet i Oktober Maaned 1910 vedtagne Regler skal der foreløbig uddeles indtil 10 Medailler aarlig, og Indstillingerne skal fremlægges til Behandling og Afgørelse i et Møde af Belønningsudvalget og Præsidiets. Paa dette Møde, der fandt Sted i Oktober Maaned, blev Medaillen med tilhørende Diplom tilkendt følgende:

Arbejdsmand *Niels Larsen*, Bredelille, Sjælland; Opsynsmand, tidl. Skovfoged *Niels Hansen*, Løvenborg, Sjælland; Landarbejder *Anders Jensen Andersen*, Ejby Mark, Fyen; Forkarl *Ole Nielsen*, Havnø, Jylland; Boelsmand *Chr. Nielsen*, Skjorringe, Arbejdsmand *Hans Peter Poulsen*, Constantinsborg, Jylland; Husmand og Tjenestekarl *Anders Bukhave*, Tødsø, Mors; Gartner *Knud Kristensen*, Lønborggaard, Jylland; Husbestyrerinde *Maren Petersen*, Boerlund, Jylland, og Husholderske *Ane Kirstine Nielsen*, Faurlev, Sjælland.

Alle har de vist særlig Dygtighed i deres Fag og præsteret lang og tro Tjeneste. Blandt de andre af de 99 Ansøgere var der selvfølgelig mange kvalificerede, men det er jo ikke udelukket, at flere af disse kan komme i Betragtning et andet Aar.

I November Maaned blev Medaillerne med tilhørende Diplomer tilstillede de belønnedes Husbonder og Anmodning rettet til disse om, at de maatte blive overrakte vedkommende ved en lille Højtidelighed. Flere af d'Hrr. Husbonder har svaret, at det vilde være dem en Glæde at gøre dette, og i én Landboforening — Mols og Sønder Herreds Landboforening —, der havde indstillet en af de belønnede, fik denne Medaillen og Diplomet overrakt paa Landboforeningens Generalforsamling af dennes Formand.

Direktør *Qvistgaard*: Hvorfor kan der kun uddeles 10 Medailler? Det er for lidt.

Den ledende Præsident: Fordi vi ikke har Raad til mere; men vi burde komme højere op; det har De Ret i, og det er Synd, at saa mange udmærkede Folk ikke kan faa den. Jeg véd iøvrigt ikke, om man ikke kunde uddele Diplomet alene; det vilde de maaske sætte Pris paa. Men første Gang har vi ikke villet gøre det, fordi vi mente, at der ikke var saa mange, der kunde være Tale om.

Sekretær *Hertel*: En anden Grund til, at det blev vedtaget,

at der ikke skulde uddeles mere end 10, var, at jo færre Eksemplarer Medaillen blev uddelt i, desto større var Hædersbevisningen. Den skulde jo gives for særlig fremragende Arbejde og tro Tjeneste; det skulde netop være en særlig Udmærkelse. Kastes den derimod i Grams med mange Eksemplarer om Aaret, vil den i Løbet af faa Aar ikke nær have den Værdi som nu.

Forpagter *Abel*: Jeg tror ikke, man skal gaa bort fra Medaillen, men blive ved at give begge Dele, baade Medaillen og Diplomet. Jeg giver Hr. Hertel Ret i, at man ikke bør gaa op til et stort Antal om Aaret, saa der snart bliver mange om det; det maa være et Hæderstegn, som kun gives til ganske faa.

Den ledende Præsident: Det er overordentlig vanskeligt at uddele en saadan Medaille til 10 Mennesker i Danmark, naar der kommer saa mange Ansøgere, som der er kommet her, og der blandt dem er saa mange fortræffelige Mennesker, som alle kunde være kvalificerede. At kaste Medaillen i Grams skulde jeg være den sidste til at anbefale. Men 10 er for lidt, naar Antallet af Ansøgere er 100. Siger man til dem, at de kan komme igen næste Aar, kommer der imidlertid andre udmærkede Mennesker frem.

Forpagter *Abel*: Selv om Kammerherren gaar lidt videre, faar vi vel ikke for mange. Naar 10 er for lidt, lad os saa sige 15 eller 20.

C. Forslag fra Præsidiets.

Virksomhedsplan for Aaret 1912—13.

Budget for Aaret 1912—13.

Kasserer *H. C. Larsen*: Jeg tillader mig at tage Budgettet først. Det Forslag, der foreligger her omdelt paa Pladserne, har været omsendt i Forvejen til Selskabets Medlemmer. De vil af Bemærkningerne paa Bagsiden af Forslaget se, at der paa det Finanslovsforslag, som foreligger til Behandling paa Rigsdagen for Øjeblikket, indeholdes et Forslag — i Henhold til Finanslovkommissionens Indstilling — om at nedsætte Statstilskuddet til Landhusholdningsselskabet med ialt 3200 Kr., nemlig 1200 Kr. til Selskabets almindelige Virksomhed — Konto I A 3 — og 2000 Kr. paa Konto I A 20, Huslejegyldtgørelse til Selskabet. Det samlede ordinære Tilskud til Selskabet fra Statens Side har i en Aarrække været 8200 Kr.; det vil for Fremtiden, hvis dette Forslag vedtages, kun blive

5000 Kr., nemlig 2000 Kr. til den almindelige Virksomhed og 3000 Kr. til Mejerikonsulentvirksomheden. Da det nu maa forudsættes, at Finanslovforslaget vil blive vedtaget med den foreslaaede Nedsættelse af Tilskuddet til Landhusholdnings-selskabet, er Budgettet her baseret paa denne Indskrænkning af Selskabets Indtægter; der er derfor budgetteret en saadan Reduktion paa de forskellige Udgiftsposter, at man kan faa Budgettet til at balancere trods denne betydelige Reduktion paa Indtægtssiden. Det har medført en Del Forandringer paa de forskellige Konti, altsaa væsentlig Beskærelser paa Udgifts-siden. Posteringen er, som det vil ses, den sædvanlige, idet vi har Budgettet for indeværende Finansaar, 1911—12, staaende i de to første Rubrikker, medens de 4 sidste Rubrikker indeholder Forslaget for Finansaaret 1. April 1912 til 31. Marts 1913.

Jeg skal gøre opmærksom paa de Konti, hvor der er foreslaaet Forandringer. Den første er altsaa, som allerede nævnt, Konto I A 3, hvor Indtægtsbeløbet er nedsat med 1200 Kr., fra 3200 Kr. — 1600 Rigsdaler, som Landhusholdningsselskabet har faaet gennem mange Aar fra Statskassen til den almindelige Virksomhed — til 2000 Kr.

Paa Konto I A 8, Husdyrbruget, er Udgiftsbeløbet foreslaaet nedsat med 200 Kr., som hidtil i en Aarrække har været givet til Familiestambogføring, men som nu stryges. Den tidligere Konto I A 10, Agrikulturkemisk Virksomhed, med et Udgiftsbeløb paa 200 Kr. udgaar ganske. Paa Konto I A 11, Anskaffelse og Uddeling af Skrifter, foreslaas Udgiftsbeløbet nedsat med 400 Kr., som spares paa Abonnementer, paa Indbinding af Skrifter o. l. Navnlig er Besparelsen paa Abonnement en stor Post; ellers vilde man ikke kunne faa Beløbet saa langt ned. Beløbet paa Konto I A 12, Selskabets Foredrags- og Diskussionsmøder, foreslaas nedsat fra 600 Kr. til 450 Kr., idet de Foredrag, som angaar Planteavl, optages i »Tidsskrift for Planteavl«, hvorfor Udgiften dertil saavel som Honorarerne fremtidig afholdes af dette Tidsskrift. Paa Konto I A 14, Undersøgelserrejser m. m., foreslaas Udgiftsbeløbet nedsat fra 600 Kr. til 200 Kr.; det kan for saa vidt siges at være en mere formel Nedsættelse, idet disse 600 Kr. i Reglen ikke har været brugt. Men enkelte Aar har der været brugt mere til ekstraordinære Undersøgelserrejser. Saadanne Understøttelser maa fremtidig bortfalde. Paa Konto I A 15, Selskabets Lærlinge, foreslaas Udgiftsbeløbet nedsat fra 400 Kr. til 100 Kr., idet det Tilsyn, der i en Aarrække har været ført med Selskabets Læresteder, bortfalder. Derved spares 300 Kr. Endvidere er

der paa Konto I A 18, Færøerne, Island, Grønland og Finmarken, foreslaaet en Besparelse paa 180 Kr., idet Udgiftsbeløbet nedsættes fra 600 Kr. til 420 Kr., som er det nøjagtige Rente-beløb af Konferensraad W. A. Hansens Legat, der efter Bestemmelsen skal anvendes til Færøerne, Island, Grønland og Finmarken i 5-aarig Turnus. Naar der tidligere har været budgetteret lidt udover dette Beløb, er det af Hensyn til, at man navnlig har villet imødekomme enkelte Ansøgere fra Island om Understøttelser til Ophold ved Landbohøjskolen. Saadanne ekstraordinære Understøttelser maa fremtidig bortfalde. Paa Konto I A 20, Husleje og Inventarium, er Indtægtsbeløbet foreslaaet nedsat med 1600 Kr., idet, som nævnt, Statstilskuddet, 2000 Kr., maa forventes at ville bortfalde; men der er samtidig foreslaaet en Indtægtsforhøjelse paa 400 Kr., idet den Huslejegodtgørelse, Statens Planteavljudvalg giver os, og som hidtil har været 400 Kr., fra 1. April 1912 vil blive sat op til 800 Kr., saa at Nedsættelsen paa Indtægtssiden af Konto I A 20 i Virkeligheden kun bliver 1600 Kr. — Beløbet 2700 Kr. for indeværende Aar reduceres derved til 1100 Kr. for det kommende Regnskabsaar.

Paa Konto I A 21, Kontoret, venter vi ogsaa at kunne spare ret betydeligt, nemlig 750 Kr., saa at Udgiften gaar ned fra 4750 Kr. til 4000 Kr. Besparelsen indvindes væsentligst paa Portoudgifter. Der kan spares paa forskellig Vis og da navnlig paa den Maade, at Antallet af Pakkeforsendelser begrænses mest muligt ved at lade dem vente paa enkelte Tryksager, som ellers plejer at blive sendte under Korsbaand. Porto for Pakkeforsendelser og Korsbaandsforsendelser varierer fra 4 til 16 Øre, saa derved kan spares betydeligt. Endelig spares der ved en Omordning af Selskabets Telefonforhold og paa Kontorrekvisitter, Papir og Bladhold, saa man venter at kunne gennemføre en Besparelse af ialt 750 Kr. paa denne Konto.

Dette vedrørende Selskabets almindelige Virksomhed.

Under »B. Vedrørende Foranstaltninger, iværksatte ved Statsbidrag«, er der som sidste Konto, »3. Konsulentberetning og alm. Konsulentmøde« i Aar opført 4000 Kr. til Indtægt og 4000 Kr. til Udgift. Hele denne Konto bortfalder, ligeledes i Henhold til Finanslovforslaget, hvorfor der intet er opført dertil paa Budgettet for næste Aar.

Det vil dernæst ses, at der er budgetteret en Afskrivning paa Selskabets Gæld med et Beløb af 1280 Kr. Gælden er i Øjeblikket 4400 Kr. og er for 1. April 1912 anslaaet til 4000 Kr. Naar vi nu afskriver 1280 Kr. i Aarets Løb, vil Gælden

altsaa ved Udgangen af det Budgetaar, her er Tale om, være bragt ned til 2720 Kr. Men Spørgsmaalet er jo, om Budgettet kan overholdes. Det er strammet overmaade meget, og der skal udvises stor Sparsommelighed for at faa det til at balancere; men Selskabet haaber dog, at det vil lykkes at gennemføre det, som det her er foreslaaet.

Disse Ændringer paa Budgettet har medført ganske enkelte Ændringer i den foreslaaede Virksomhedsplan i Sammenligning med den nugældende. Punkt 4, som for indeværende Aar hedder: »Ved at lade foretage Undersøgelser i agrikulturkemisk Retning« foreslaas ændret til: »Ved at fremme Undersøgelser i agrikulturkemisk Retning«. Dette er foreslaaet paa Grund af, at denne Post helt er bortfaldet paa Budgettet; og man kan jo ikke »lade foretage Undersøgelser« uden at have Penge dertil, hvorimod man nok kan »fremme Undersøgelser« uden direkte Tilskud. Under Punkt 11 er der foretaget en Tilføjelse, nemlig de to sidste Ord: »og Landarbejdere«. Dette er sket i Henhold til, at der i det indeværende Finansaar er indført den Foranstaltning, som Professor *Westermann* nys har omtalt, en Uddeling af Medailler til Tyender og Landarbejdere for Duelighed og lang og tro Tjeneste.

Det er de Forandringer, der er foreslaaede paa Budgettet og paa Virksomhedsplanen, og saaledes som begge Dele foreligger her, er de vedtagne for et Par Maaneder siden af Bestyrelsesraadet til Forelæggelse for Generalforsamlingen.

Den ledende Præsident: Hvis ingen ønsker at udtale sig om dette Punkt, tør jeg gaa ud fra, at Generalforsamlingen godkender det nu forelagte Budget samt den sig dertil knyttende Virksomhedsplan. (Ophold.) Begge Dele er saaledes godkendte.

Er der nogen, der ønsker at bringe andre Sager frem, inden vi skilles? I saa Fald kan det godt gøres. (Ophold.) Da det ikke er Tilfældet, takker jeg D'Hrr. for Nærværelsen og hæver hermed Mødet.

Udkomne Bøger.

Katalog over Den kongelige Veterinær- og Landbohøjskoles Bibliotek. Tillæg, omfattende Bibliotekets Tilvækst 1906—10. 358 Sider. (Aug. Bangs Boghandel. København.)

Fra Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Serumlaboratorium er der udsendt 12. til 16. Meddelelse, omhandlende: **Nyere Tuberkulinreaktioner, Epizootisk Optræden af Hæmoglobinuri hos Kvæget paa Lolland-Falster i Eftersommeren 1910 og Undersøgelser vedrørende Kvægets smitsomme Kastning (I—III).**

Beretning om lokale Markforsøg, udførte i Sommeren 1911 af De samvirk. Landboforeninger i Fyns Stift ved *Aage Madsen-Mygge*. 111 Sider. (Odense.)

Beretning om det 25. fynske Delegeretmøde i Odense den 2. Decbr. 1911. Udarbejdet af Foreningens Sekretær. 110 Sider. (Odense.)

Lærebog i organisk Kemi. Til Brug paa Landbrugsskoler. Af *A. P. Jacobsen*. 3. Udgave. 74 Sider. (Aug. Bangs Bogh. Københ.)

Hovedtræk af Landboreformerne i Rusland siden Bondefrigørelsen i 1861. Med særligt Henblik paa den i Følge kejserlig Ukas af $\frac{9}{22}$ November 1906 indledede Udskiftning af Fællesjorderne og disses Overgang til Selvejendom. Af *K. A. Wieth-Knudsen*, Kontorchef i det internationale Landbrugsinstitut i Rom. 144 Sider. (Jul. Gjellerups Boghandel. Københ.)

Beretning om Landboforeningernes Virksomhed for Planteavl paa Sjælland 1911. Samlet og bearbejdet af De samvirkende sjællandske Landboforeningers Planteavlsudvalg ved *O. H. Larsen*. 333 Sider. (Slagelse.)

Brandvæsenet i Danmarks Landkommuner bør reorganiseres. En Henstilling til Befolkningen, som selv bærer det store og stigende Værditab foranlediget ved Brandskader. Af Brandinspektør *Fred. Dencker*, Hillerød. 40 Sider. (Vilh. Priors Hofbogh. Københ.)

Ansættelserne til Indkomst- og Formueskatten i Skatteaaret 1911—12. Statistiske Meddelelser. IV R. 38. Binds 2. Hefte. Udgivet af Statens statistiske Bureau. 49 Sider. (Gyldendalske Bogh. Københ.)

Rettelser.

Vi beklager at maatte anmode Læserne om at berigtige et Par Data i Beretningen om Tærskeproven paa Virumgaard, nemlig: Side 183. Maskine Nr. 5, *P. Mathiassen*, Ringsted. Dommen over Kornets Rensning og Kørning skal lyde paa »udmærket godt«.

— 221. I Resuméet skal Maskine Nr. 1, Holbæk Maskinfabrik, være opført blandt de Maskiner, der renses Kornet »udmærket godt«.

— 221. Maskine Nr. 6, *J. Nielsen*, Vester Aaby, er for Kørningens Vedkommende opført i to Grupper. »Tilfredsstillende« er det Udtryk, der er gældende.

Hvor de samme Maskiner er omtalt andet Steds i Beretningen, er der derimod ikke noget at rette.

C. V. Birk.

C. L. Feilberg.